

Dotyczy: **Wykonanie robót budowlanych w ramach zadania: "Budowa drogi gminnej - budowa połączenia ul. Chałubińskiego z ul. Tarnogórską w Gliwicach"**

Odpowiedź na zapytania do specyfikacji istotnych warunków zamówienia

Zgodnie z art. 38 ust. 2 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1843 z późn. zm.), w związku ze złożonym zapytaniem do treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia w imieniu Zamawiającego udzielam następujących wyjaśnień:

Pytanie nr 1:

W związku z ogłoszoną w środę 11 marca 2020 przez Światową Organizację Zdrowia pandemią choroby COVID-19 nastąpiło wejście w życie regulacji prawnych wprowadzających szczególne środki na czas pandemii, tj. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 491), zmienionego następnie Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 marca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 522) oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 531) w związku z pandemią wirusa COVID-19. Ponadto dniu 25 marca 2020 r. weszły w życie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie:

- szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, które zawiesza funkcjonowanie placówek oświatowych w okresie do 10 kwietnia 2020 r. z możliwością jego przedłużenia.

Jednocześnie stały wzrost przypadków zachorowań na COVID-19 wprowadza konieczność stałego monitorowania i dostosowywania się do środków zapobiegawczych wprowadzanych przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, co w najbliższym czasie może mieć bezpośredni wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw, w tym naszej spółki. W związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 na terenach zagrożonych mogą zostać zastosowane takie działania jak: blokady komunikacyjne i ograniczenia transportu, zamykanie całych miast, stref gospodarczych czy zakładów przemysłowych. Nie można wykluczyć, że podobne działania będą miały miejsce na terytorium Polski. To z kolei może wpłynąć negatywnie na współpracę z podwykonawcami, dostawcami, projektantami itp. Wykonawca wskazuje, że powyższa sytuacja w dalszej perspektywie – której ramy czasowe na dzień składania oferty pozostają nieznane - może spowodować istotne problemy z wykonaniem umowy oraz jej ewentualnych terminów pośrednich w terminach określonych umownie. W związku z powyższym Wykonawca zapytuje, czy Zamawiający przewiduje

Zarząd Dróg Miejskich
ul. Płowiecka 31
44-121 Gliwice

tel. +48 32 300-86-34
fax +48 32 300-86-99
pendzialek_p@zdm.gliwice.eu

możliwość wydłużenia czasu na ukończenie wykonania umowy, jak również wydłużenie czasu na wykonanie terminów pośrednich w przypadku wykazania przez Wykonawcę przeszkód w realizacji Umowy związanych z pandemią COVID-19? Jakich dowodów będzie oczekiwał Zamawiający w celu wykazania powyższych okoliczności?

Odpowiedź na pytanie nr 1

Zamawiający określił w § 7 ust. 2 Wzoru Umowy warunki, w jakich przewiduje zmiany terminu umownego. W przypadku okoliczności wywołanych pandemią mają zastosowanie: pkt 1) wystąpienia siły wyższej rozumianej jako zdarzenia zewnętrznego, niezależnego od działania stron umowy i którym strony nie mogły zapobiec np. powódź, trąba powietrzna, huragan – o czas w jakim siła wyższa i jej skutki uniemożliwiające realizację przedmiotu umowy występowały oraz pkt. 6) wystąpienia nadzwyczajnych zdarzeń gospodarczych niezależnych od Zamawiającego, których Zamawiający nie mógł przewidzieć w chwili zawarcia umowy, w szczególności zmiany dotychczasowych lub wejścia w życie nowych przepisów prawa mających wpływ na realizację przedmiotu umowy – o czas niezbędny do wprowadzenia tych zmian lub o czas niezbędny do dostosowania się do wprowadzonych zmian.

Wniosek o zmianę terminu umownego powinien zawierać dowody, z których jednoznacznie będzie wynikać, że opóźnienie było niezależne od Wykonawcy.

Pytanie nr 2:

W związku z ogłoszoną w środę 11 marca 2020 przez Światową Organizację Zdrowia pandemią choroby COVID-19 nastąpiło wejście w życie regulacji prawnych wprowadzających szczególne środki na czas pandemii, tj. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 491), zmienionego następnie Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 24 marca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 522) oraz Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 25 marca 2020 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. 2020 poz. 531) w związku z pandemią wirusa COVID-19. Ponadto dniu 25 marca 2020 r. weszły w życie Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie:

- szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,

- zmieniające rozporządzenie w sprawie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, które zawieszają funkcjonowanie placówek oświatowych w okresie do 10 kwietnia 2020 r. z możliwością jego przedłużenia.

Jednocześnie stały wzrost przypadków zachorowań na COVID-19 wprowadza konieczność stałego monitorowania i dostosowywania się do środków zapobiegawczych wprowadzanych przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej, co w najbliższym czasie może mieć bezpośredni wpływ na funkcjonowanie przedsiębiorstw, w tym naszej Spółki. W związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 na terenach zagrożonych mogą zostać zastosowane takie działania jak: blokady komunikacyjne i ograniczenia transportu, zamykanie całych miast, stref gospodarczych czy zakładów przemysłowych. Nie można wykluczyć, że podobne działania będą miały miejsce na terytorium Polski. To z kolei może wpłynąć negatywnie na współpracę z podwykonawcami, dostawcami, projektantami itp., a także wzrost cen produktów, usług i kosztów siły roboczej, którego rozmiarów nie sposób przewidzieć w momencie składania oferty. Wykonawca wskazuje, że powyższa sytuacja w dalszej perspektywie może spowodować istotne i nadzwyczajny wzrost kosztów wykonania umowy, co może narazić Wykonawcę na istotne straty. W związku z powyższym Wykonawca zapytuje, czy Zamawiający przewiduje możliwość podwyższenia wynagrodzenia z tytułu wykonania Umowy i w jakim zakresie w przypadku wykazania przez Wykonawcę istotnego wzrostu kosztów realizacji Umowy związanych z pandemią COVID-19? Jakich dowodów będzie oczekiwał Zamawiający w celu wykazania

powyższych okoliczności?

Odpowiedź na pytanie nr 2:

Zamawiający przewiduje zmianę wynagrodzenia zgodnie z § 7 ust. 2 Wzoru Umowy.

Pytanie 3

Wnosimy o sprecyzowanie lub korektę zapisów pkt 9.3.1 SIWZ dotyczących warunków udziału w postępowaniu w zakresie posiadanej wiedzy i doświadczenia.

W SIWZ Zamawiający stawia dwa warunki dotyczące dwóch różnych branż - branży drogowej i gazowej:

1. wymóg doświadczenia jednego zadania budowy/przebudowy drogi o wartości powyżej 4 mln
2. wymóg doświadczenia jednego zadania przebudowy gazociągu z zastosowaniem metody T.D. Williamsona

Oczywistym jest fakt, iż firmy drogowe przy realizacji zadań na których należy przebudować np. sieci gazowe polegają na podwykonawcach.

Oczywistym jest też fakt, iż firmy gazowe wykonujące takie przełączenia nie realizują przy tym budowy dróg na kwotę powyżej 4 000 000 zł brutto.

Tym samym zapis w pkt 9.3.1. który narzuca, iż wymóg musi być spełniony jako „główny wykonawca”-jest nieprecyzyjny i wydaje się zupełnie niepotrzebny.

Zapis:

Wykonawca musi udowodnić zrealizowanie, jako główny wykonawca w okresie ostatnich 5 lat jednego zadania budowa lub przebudowa drogi publicznej o wartości co najmniej 4 000 000,00 zł brutto oraz zrealizowanie jednego zadania polegającego na przebudowie gazociągu z wykorzystaniem metody T.D. Williamsona przy przełączaniu do sieci,

Powinien być raczej następujący i wtedy nie budzi żadnych wątpliwości:

Wykonawca musi udowodnić zrealizowanie, w okresie ostatnich 5 lat jednego zadania budowa lub przebudowa drogi publicznej o wartości co najmniej 4 000 000,00 zł brutto oraz zrealizowanie jednego zadania polegającego na przebudowie gazociągu z wykorzystaniem metody T.D. Williamsona przy przełączaniu do sieci,

Odpowiedź na pytanie nr 3

Sformułowanie "jako główny wykonawca" dotyczy jedynie wykonawcy robót budowlanych w postaci budowy lub przebudowy drogi publicznej o wartości co najmniej 4 000 000,00 zł.

Drugi warunek to wykonanie jednego zadania przebudowy gazociągu z zastosowaniem metody T.D. Williamsona. Nie ma zatem konieczności wykazania się przez Wykonawcę przebudowy gazociągu doświadczeniem "jako główny wykonawca".

W związku z powyższym Zamawiający pozostawia ww. zapis bez zmian.

Pytanie nr 4

Dodatkowo wnosimy o wykreślenie lub wyjaśnienie zapisu który znajduje się pod wymienionym w pytaniu 3 wymogiem tj:

W przypadku podmiotów występujących wspólnie warunek dotyczący posiadania wiedzy i doświadczenia musi spełniać w całości przynajmniej jeden z podmiotów występujących wspólnie.

Przy takim zapisie, nie ma możliwości złożenia oferty przez konsorcjum firmy drogowej i gazowej które z powodzeniem mogą zrealizować przedmiotowe zamówienie, oraz mają znacznie większe wiedzę i doświadczenie ale w swoich wyspecjalizowanych branżach.

Dodatkowo nie wiadomo jak interpretować taki zapis w nawiązaniu do zapisów ustawy PZP oraz SIWZ tj:

Wykonawca może w celu potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu, w stosownych sytuacjach oraz w odniesieniu do konkretnego zamówienia, lub jego części, polegać na zdolnościach technicznych lub zawodowych lub sytuacji finansowej lub ekonomicznej innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nim stosunków prawnych.

Wydaje się oczywiste, iż intencją Zamawiającego nie może być chęć

ograniczenia konkurencji i otrzymania mniejszej ilości korzystnych ofert. Niestety tak sformułowane zapisy SIWZ pozostawiają wątpliwości czy np. wykonawca - firma drogowa spełniająca warunek doświadczenia związanego z przebudową drogi o wartości ponad 4 mln oraz spełniająca warunek doświadczenia związanego z przebudową gazociągu z wykorzystaniem metody T.D. Williamsona poprzez dozwolone poleganie na zasobach innego podmiotu spełnia warunki SIWZ czy też nie.

Wnosimy o wyjaśnienia i potwierdzenie, iż w tym zakresie można korzystać z wiedzy i doświadczenia innych podmiotów, a warunek może być spełniony np. przez dwóch wykonawców startujących wspólnie, lub przez wykonawcę który polega w części na doświadczeniu innego podmiotu co będzie zgodne z ustawą PZP i nie ograniczy zasad konkurencji w tym postępowaniu

Odpowiedź na pytanie nr 4

Zamawiający koryguje zapis w pkt 9.3.1 SIWZ wykreślając zdanie „W przypadku podmiotów występujących wspólnie warunek dotyczący posiadania wiedzy i doświadczenia musi spełniać w całości przynajmniej jeden z podmiotów występujących wspólnie” tym samym w zakresie przebudowy gazociągu wykonawca może korzystać z wiedzy i doświadczenia innego podmiotu.

Pytanie nr 5

W nawiązaniu treści Rozdział 9 pkt 3 ppkt 2.1.C.d. SIWZ, zwracamy uwagę, iż przedstawiony przez Zamawiającego warunek wykazania się dysponowaniem kierownikiem robót ogrodnich, jest niemożliwy do spełnienia w świetle obowiązujących przepisów prawa. Wykonawca pragnie wskazać, iż prace ogrodnicze nie są kwalifikowane jako roboty budowlane i nie zawierają się w treści Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 26.07.2016 r. w sprawie wykazu robót budowlanych, wydanego w oparciu o art. 2c ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych, stąd też osoba taka nie nabędzie przymiotu kierownika „robót”. Dodatkowo, należy wskazać, iż kierownicy robót branżowych powoływani są zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 07.07.1994 Prawo budowlane i wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi. Kierownik robót branżowych może być powołany po uzyskaniu stosownego rodzaju uprawnień wraz ze specjalizacją. Rodzaje uprawnień reguluje art. 14 ust. 1 Ustawy Prawo budowlane, natomiast specjalizacje zostały wyodrębnione w Załączniku nr 4 do Rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 29 kwietnia 2019 r. w sprawie przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. Żaden z przedstawionych aktów prawnych nie przewiduje i nie przewidywał możliwości nabycia uprawnień/specjalizacji w zakresie prac ogrodnich, wobec czego na dzień dzisiejszy żaden z Wykonawców nie będzie spełniał postawionego warunku. Wnosimy o wykreślenie zwrotu „Kierownik robót ogrodnich” i zmianę warunku na:

d. Kierownikiem robót zagospodarowania zieleni posiadającym wykształcenie wyższe w kierunkach ogrodnicy lub architektura krajobrazu lub leśnictwo z minimum 3-letnim doświadczeniem zawodowym w zakresie kierowania robotami ogrodnich na terenach zieleni publicznej lub wykształceniem średnim w kierunkach jw. z minimum 5-letnim doświadczeniem zawodowym w zakresie kierowania robotami ogrodnich na terenach zieleni publicznej.

Odpowiedź na pytanie nr 5

Zamawiający koryguje warunek w Rozdziale 9 pkt 3 ppkt 2.1.C.d. SIWZ w następujący sposób: Kierownikiem robót zagospodarowania zieleni posiadającym wykształcenie wyższe w kierunkach ogrodnicy lub architektura krajobrazu lub leśnictwo z minimum 3-letnim doświadczeniem zawodowym w zakresie kierowania robotami ogrodnich na terenach zieleni publicznej lub wykształceniem średnim w kierunkach jw. z minimum 5-letnim doświadczeniem zawodowym w zakresie kierowania robotami ogrodnich na terenach zieleni publicznej.

Pytanie nr 6

Dotyczy Wzór umowy §1 ust. 2. W jakiej kolejności wykonawca winien jest stosować dokumenty, w przypadku wystąpienia rozbieżności w ich treści?

Odpowiedź na pytanie nr 6

Poszczególne załączniki do Umowy wzajemnie się uzupełniają i stanowią kompletny opis przedmioty Umowy i warunki jej wykonania. Jeżeli Wykonawca dostrzegł rozbieżności w ich treści, to proszę o konkretne pytanie w celu usunięcia błędu przez Zamawiającego.

Pytanie nr 7

Dotyczy Wzór umowy §2 ust.1. Wykonawca wnosi o określenie terminu zakończenia całości robót poprzez wskazanie ilości miesięcy, liczonej od dnia podpisania umowy.

Odpowiedź na pytanie nr 7

Zamawiający nie koryguje zapisu w §2 ust.1 Wzoru Umowy.

Pytanie nr 8

Dotyczy Wzór umowy §9 ust. 1 pkt 1 a i b – Wykonawca wnosi o zmianę opóźnienia na zwłokę. Wykonawca nie może odpowiadać za opóźnienia w dotrzymaniu terminów umownych zależne np. od Zamawiającego. Na poparcie niniejszego stanowiska można wskazać wyrok SN z dnia z 17.06.2003 r. III CKN 122/01: "Kara umowna ma na celu naprawienie szkody poniesionej przez wierzyciela na skutek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania. W art. 483 § 1 k.c. wyraźnie mowa jest o naprawieniu szkody, które następuje przez zapłatę kary umownej, a w art. 484 § 1 k.c. ustawodawca wskazuje, że kara umowna należy się bez względu na wysokość poniesionej szkody. Ustawowe określenie "bez względu na wysokość poniesionej szkody" nie może być utożsamiane z określeniem "niezależnie od poniesienia szkody". Ponadto zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2013 roku, sygnatura akt II CSK 331/2012 za opóźnienia, które są wynikiem złych warunków atmosferycznych w trakcie realizacji kontraktów na roboty budowlane nie powinna być naliczona kara umowna za ten okres. Z sentencji tego wyroku wynika, że zła pogoda wyłącza odpowiedzialność wykonawcy, skoro nie ma on z tego powodu możliwości ukończenia robót w terminie.

Odpowiedź na pytanie nr 8

Zamawiający nie koryguje zapisu w §9 ust. 1 pkt 1 a i b Wzoru Umowy. Kary umowne w §9 ust. 1 pkt 1 a i b wynikają wyłącznie z winy Wykonawcy. W § 7 Zamawiający przewidział możliwość dokonania zmian zawartej umowy w zakresie zmiany terminu umownego w tym zmian będących następstwem okoliczności leżących po stronie Zamawiającego i wystąpienia niesprzyjających warunków atmosferycznych.

Pytanie nr 9

Dotyczy Wzór umowy §9 do jakiej wysokości wynagrodzenia wykonawcy zamawiający jest uprawniony do naliczenia kar umownych ?

Odpowiedź na pytanie nr 9

Zamawiający nie określa do jakich wysokości wynagrodzenia Wykonawcy jest uprawniony do naliczenia kar umownych. Dalszy sposób postępowania jest przedstawiony we Wzorze Umowy i uzależniony od przyczyny naliczania kar np. niedotrzymanie terminu oznacza niewykonywanie robót zgodnie z Umową grodzi odstąpieniem od Umowy z przyczyn zależnych od Wykonawcy i naliczenie kary umownej z tego tytułu lub np. nie usunięcie wad stwierdzonych przy odbiorze, Zamawiający może zlecić usunięcie wad osobie trzeciej na koszt Wykonawcy (w ramach wykonawstwa zastępczego).

Pytanie nr 10

Dotyczy Wzór umowy §10 ust. 7 Odmowa odbioru jest uzasadniona wyłącznie w przypadku, gdy przedmiot zamówienia jest wykonany niezgodnie z projektem i zasadami wiedzy technicznej lub wady będą na tyle istotne, że obiekt nie będzie nadawał się do użytkowania (wyr. SN, II CSK 476/12). Wada istotna występuje wyłącznie gdy wada jest tego rodzaju, iż uniemożliwia właściwe użytkowanie

przedmiotu robót i wyłącza ich normalne wykorzystanie, istotnie zmniejszając ich wartość (wyr. SA w Warszawie z 27.06.20108 r., V ACa 1302/17). Na zasadzie przeciwieństwa nie są więc wadami istotnymi wady, które nie czynią przedmiotu robót niezdatnym do umówionego użytku lub nie sprzeciwiają się wyraźnie umowie (wyr. SA w Szczecinie, I ACa 1099/15).

Odpowiedź na pytanie nr 10

Zamawiający w §10 ust. 7 Wzoru Umowy nie odmawia odbioru, a jedynie przerywa czynności odbioru do czasu usunięcia wad. Zapis ten pozwala na usunięcie wad przed zastosowaniem zapisu w ust. 6.

Pytanie nr 11

Czy Zamawiający z uwagi na pandemię wyraża zgodę, aby Wykonawca wniósł wadium w postaci e-gwarancji podpisanej kwalifikowanym podpisem elektronicznym?

Odpowiedź na pytanie nr 11

Zgodnie z Art. 781. [Forma elektroniczna] - Kodeks cywilny.

§ 1. Do zachowania elektronicznej formy czynności prawnej wystarcza złożenie oświadczenia woli w postaci elektronicznej i opatrzenie go kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 2. Oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest równoważne z oświadczeniem woli złożonym w formie pisemnej.

W związku z powyższym zamawiający dopuszcza złożenie wadium w powyższej formie.

Anna Gilner

Dyrektor Jednostki

Kopia aa.